

Результати моніторингового дослідження «Рівень сформованості професійних компетентностей учителів початкової школи (за професійним стандартом вчителя)»

Роман Шумада,
завідувач ОНМЦ
моніторингових досліджень якості освіти
КЗ “Запорізький ОІППО” ЗОР
monitor@zoippo.net.ua, (061) 222-04-94
<https://zapmonitoring.wixsite.com/mysite>

Моніторингове дослідження базується на анонімним відповідях респондентів в загальній кількості 86 осіб.

Середні бали відповідей на питання анкети наведено на діаграмах.

A1. Мовно-комунікативна компетентність

A1.1. Здійснюю професійну усну та письмову комунікацію державною мовою під час виконання службових обов'язків

1,33

A1.2. Застосовую прийоми та методи збагачення мовлення учнів для висловлення ними думок, почуттів і ставлень, сприяю мовній творчості учнів

1,43

A1.3. Враховую особливості вивчення мови /навчання мовою корінного народу чи національних меншин України (у тому числі офіційних мов Європейського...

1,66

A1.4. Використовую мовний, мовленнєвий та культурний досвід учнів, які належать до корінних народів або національних меншин України, у...

1,86

A1.5. Зрозуміло висловлюю іноземною мовою власні думки, бажання, наміри, а також пояснюю свої дії в освітньому процесі, професійному спілкуванні; ...

2,78

A1.6. Формую в учнів здатність до взаєморозуміння, міжособистісної взаємодії засобами активної та пасивної комунікації

1,62

A2. Предметно-методична компетентність

A2.1. Визначаю предметний зміст та послідовність його опрацювання з урахуванням вимог державного стандарту освіти, типових освітніх програм, попередніх результатів навчання учнів,...

1,52

A2.2. Формую в учнів уявлення про освітню галузь/навчальний предмет (інтегрований курс) на основі сучасних наукових досягнень

1,67

A2.3. Застосовую сучасні методики і технології моделювання змісту навчання учнів предметів (інтегрованих курсів)

1,70

A2.4. Розвиваю в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей; формую готовність до їх застосування в позанавчальній діяльності

1,66

A2.5. Застосовую міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних освітніх галузей, навчальних предметів (інтегрованих курсів) під час підготовки та проведення навчальних занять

1,86

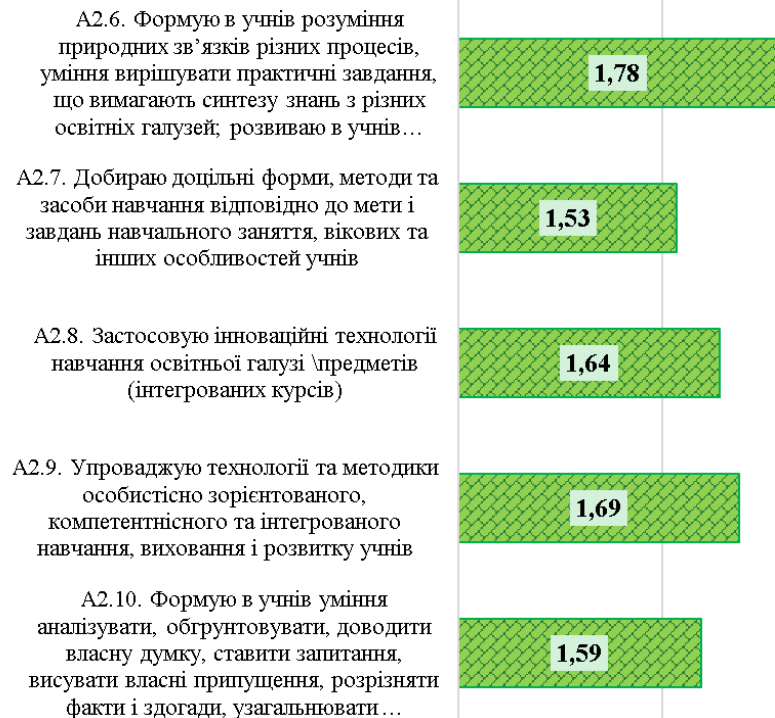
А. Навчання учнів предметів (інтегрованих курсів).

А1. Мовно-комунікативна компетентність.

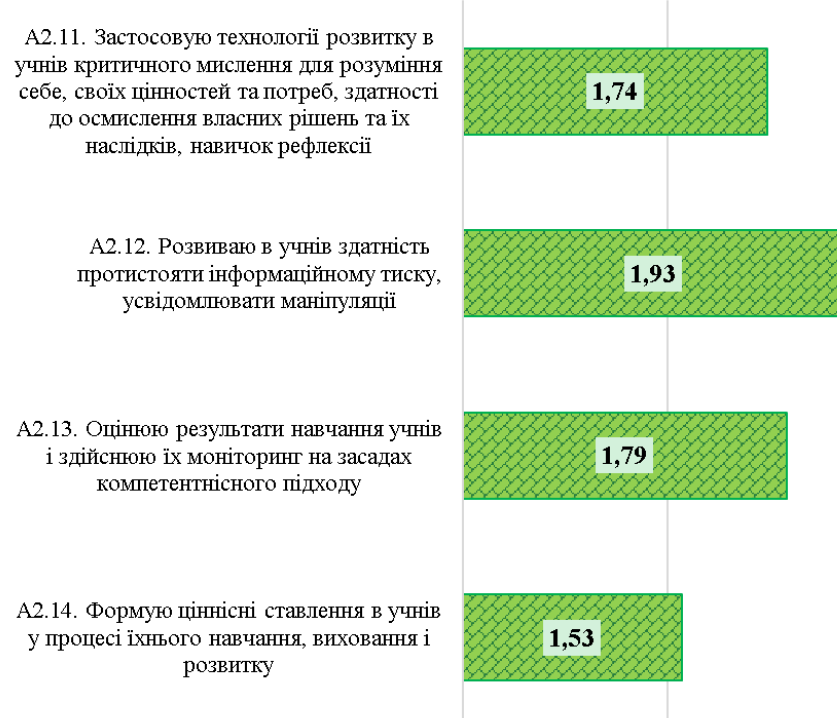
- Зрозуміло висловлювати іноземною мовою власні думки, бажання, наміри, а також пояснювати свої дії в освітньому процесі, професійному спілкуванні; сприяти опануванню учнями іноземної мови для вирішення комунікативних завдань у життєвих ситуаціях.

A2. Предметно-методична компетентність

A2. Предметно-методична компетентність

A2. Предметно-методична компетентність.

- Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних освітніх галузей, навчальних предметів (інтегрованих курсів) під час підготовки та проведення навчальних занять.
- Формувати в учнів розуміння природних зв'язків різних процесів, уміння вирішувати практичні завдання, що вимагають синтезу знань з різних освітніх галузей; розвивати в учнів системне мислення.
- Застосовувати технології розвитку в учнів критичного мислення для розуміння себе, своїх цінностей та потреб, здатності до осмислення власних рішень та їх наслідків, навичок рефлексії.
- Розвивати в учнів здатність протистояти інформаційному тиску, усвідомлювати маніпуляції.
- Оцінювати результати навчання учнів і здійснюю їх моніторинг на засадах компетентнісного підходу.

А3. Інформаційно-цифрова компетентність

А3.1. Використовую цифрові пристрої, їх базове програмне забезпечення, працюю з операційними системами, онлайн-сервісами, застосунками, файлами, мережею Інтернет

1,67

А3.2. Критично оцінюю достовірність, надійність інформаційних джерел, вплив інформації на свідомість і розвиток учнів, на прийняття рішень

1,69

А3.3. Використовую відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом, створюю та наповнюю власне е-портфоліо

2,02

А3.4. Уникаю небезпек в інформаційному просторі; забезпечую захист і збереження персональних даних (власних персональних даних, а також персональних даних інших осіб, якщо...

1,72

А3.5. Добираю електронні (цифрові) освітні ресурси, оцінюю їх ефективність для досягнення навчальних цілей відповідно до умов навчання, вікових особливостей, рівня підготовки та...

1,73

А3. Інформаційно-цифрова компетентність

А3.6. Модифікую, редагую, комбіную існуючі електронні (цифрові) освітні ресурси; створюю (за потреби) особисто або спільно з іншими особами нові електронні (цифрові) освітні ресурси; впорядковую ресурси і надаю до них доступ учасникам освітнього процесу

2,19

А3.7. Дотримуюсь академічної доброчесності під час створення та використання електронних (цифрових) освітніх ресурсів, вимог законодавства щодо охорони авторського права, а також здійснюю заходи щодо захисту власних авторських прав

1,56

А3.8. Використовую безпечне освітнє електронне (цифрове) середовище для організації та управління освітнім процесом (у тому числі під час дистанційного навчання), організації групової взаємодії, зворотного зв'язку, спільного створення електронних...

1,69

А3.9. Аналізую та інтерпретую в електронному (цифровому) середовищі інформацію про активність і ефективність навчальної діяльності учнів; реалізую стратегії оцінювання за допомогою цифрових сервісів; добираю цифрові інструменти оцінювання, критично...

2,01

А3. Інформаційно-цифрова компетентність.

- Використовувати відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом, створювати та наповнювати власне е-портфоліо.
- Добирати електронні (цифрові) освітні ресурси, оцінювати їх ефективність для досягнення навчальних цілей відповідно до умов навчання, вікових особливостей, рівня підготовки та потреб учнів.
- Модифікувати, редагувати, комбінувати існуючі електронні (цифрові) освітні ресурси; створювати (за потреби) особисто або спільно з іншими особами нові електронні (цифрові) освітні ресурси; впорядковувати ресурси і надавати до них доступ учасникам освітнього процесу.
- Аналізувати та інтерпретувати в електронному (цифровому) середовищі інформацію про активність і ефективність навчальної діяльності учнів; реалізувати стратегії оцінювання за допомогою цифрових сервісів; добирати цифрові інструменти оцінювання, критично аналізувати доцільність їх використання.

Б1. Психологічна компетентність

Б1.1. Планую і здійснюю освітній процес з урахуванням вікових та інших особливостей учнів (їх здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду)

1,36

Б1.2. Складаю (беру участь у складанні) індивідуальної програми розвитку та/або індивідуального навчального плану учня (за потреби), іншим чином сприяю формуванню індивідуальної освітньої траєкторії учнів

1,95

Б1.3. Визначаю прояви завищеної чи заниженої самооцінки учнів з метою її коригування

1,76

Б1.4. Створюю умови формування позитивної самооцінки учнів

1,49

Б1. Психологічна компетентність

Б1.5. Використовую основні стратегії роботи з учнями, що сприяють формуванню їхньої позитивної самооцінки

1,64

Б1.6. Застосовую методи роботи, навчальні матеріали і навчальні завдання для розвитку пізнавальної діяльності учнів

1,55

Б1.7. Створюю умови формування мотивації учнів до навчання

1,47

Б1.8. Використовую стратегії, що заохочують учнів до ефективної взаємодії

1,59

Б. Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу.

Б1. Психологічна компетентність.

- Скласти (брати участь у складанні) індивідуальної програми розвитку та\або індивідуального навчального плану учня (за потреби), іншим чином сприяти формуванню індивідуальної освітньої траєкторії учнів.
- Визначати прояви завищеної чи заниженої самооцінки учнів з метою її коригування.
- Використовувати основні стратегії роботи з учнями, що сприяють формуванню їхньої позитивної самооцінки.

Б2. Емоційно-етична компетентність

Б2.1. Використовую способи самозбереження психічного здоров'я, запобігання професійному вигоранню, управління власними емоціями

1,95

Б2.2. Конструктивно реагую на стрес, конфліктні ситуації, сприяю порозумінню

1,83

Б2.3. Застосовую в освітньому процесі практики концентрації уваги, усвідомленого емоційного реагування

1,77

Б2.4. Організую діалог і полілог з учнями та іншими учасниками освітнього процесу, поважаючи права людини та суспільні цінності

1,53

Б2. Емоційно-етична компетентність

Б2.5. Застосовую в обговореннях освітніх, соціальних і життєвих проблем методики усвідомленого та емпатичного слухання, ненасильницької та безконфліктної комунікації; запобігаю конфліктам в освітньому процесі

1,47

Б2.6. Взаємодію, враховуючи культурні та особистісні відмінності співрозмовників, принципи недискримінації та поваги до відмінностей, а також дотримуючись етики спілкування

1,44

Б2.7. Застосовую основні стратегії поведінки щодо захисту власних прав, а також захисту учнів під час освітнього процесу

1,63

Б2.8. Ураховую в освітньому процесі підходи, визначені цілями сталого розвитку; розкриваю потенціал учасників освітнього процесу для креативних колективних рішень щодо подолання проблем, які впливають на колектив ...

1,76

Б2. Емоційно-етична компетентність

Б2.5. Застосовую в обговореннях освітніх, соціальних і життєвих проблем методики усвідомленого та емпатичного слухання, ненасильницької та безконфліктної комунікації; запобігаю конфліктам в освітньому процесі

1,47

Б2.6. Взаємодію, враховуючи культурні та особистісні відмінності співрозмовників, принципи недискримінації та поваги до відмінностей, а також дотримуючись етики спілкування

1,44

Б2.7. Застосовую основні стратегії поведінки щодо захисту власних прав, а також захисту учнів під час освітнього процесу

1,63

Б2.8. Ураховую в освітньому процесі підходи, визначені цілями сталого розвитку; розкриваю потенціал учасників освітнього процесу для креативних колективних рішень щодо подолання проблем, які впливають на колектив ...

1,76

Б3. Компетентність педагогічного партнерства

Б3.1. Застосовую механізми реалізації суб'єкт-суб'єктних відносин між вчителем і учнем

1,55

Б3.2. Застосовую для забезпечення суб'єкт-суб'єктного підходу в педагогічній діяльності навички координації та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності учнів, ...

1,62

Б3.3. Визначаю і враховую запити й очікування батьків щодо навчання своїх дітей, участі в освітньому процесі

1,64

Б3.4. Залучаю батьків до участі в освітньому процесі, а також до прийняття рішень, що стосуються навчання, виховання і розвитку учнів

1,72

Б3.5. Співпрацюю з батьками як членами команди психолого-педагогічного супроводу учня з особливими освітніми потребами

1,64

Б3.6. Організую співпрацю із залученими фахівцями на основі принципів командної взаємодії

1,72

Б3.7. Співпрацюю із залученими фахівцями у процесі розроблення та реалізації індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану для осіб з особливими освітніми ...

1,84

Б2. Емоційно-етична компетентність.

- Використовувати способи самозбереження психічного здоров'я, запобігання професійному вигоранню, управління власними емоціями.
- Конструктивно реагувати на стрес, конфліктні ситуації, сприяти порозумінню.
- Застосовувати в освітньому процесі практики концентрації уваги, усвідомленого емоційного реагування.
- Ураховувати в освітньому процесі підходи, визначені цілями сталого розвитку; розкривати потенціал учасників освітнього процесу для креативних колективних рішень щодо подолання проблем, які впливають на колектив закладу освіти, місцеву громаду, глобальну спільноту.

Б3. Компетентність педагогічного партнерства.

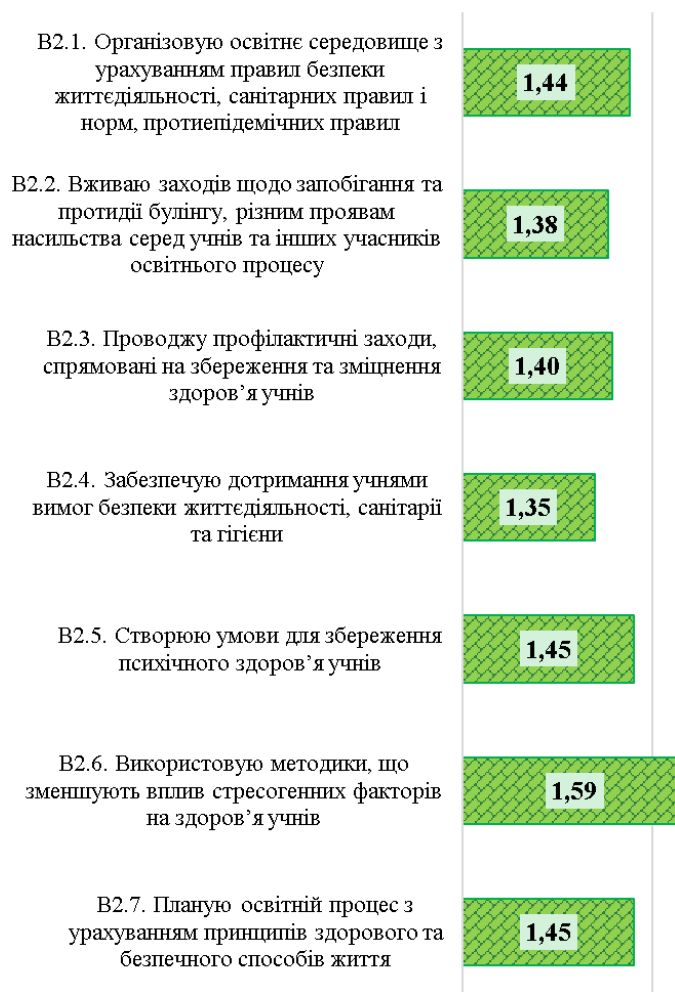
- Залучати батьків до участі в освітньому процесі, а також до прийняття рішень, що стосуються навчання, виховання і розвитку учнів.
- Організовувати співпрацю із залученими фахівцями на основі принципів командної взаємодії.
- Співпрацювати із залученими фахівцями у процесі розроблення та реалізації індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану для осіб з особливими освітніми потребами (за потреби).

В1.Інклюзивна компетентність

В2. Здоров'язбережувальна компетентність

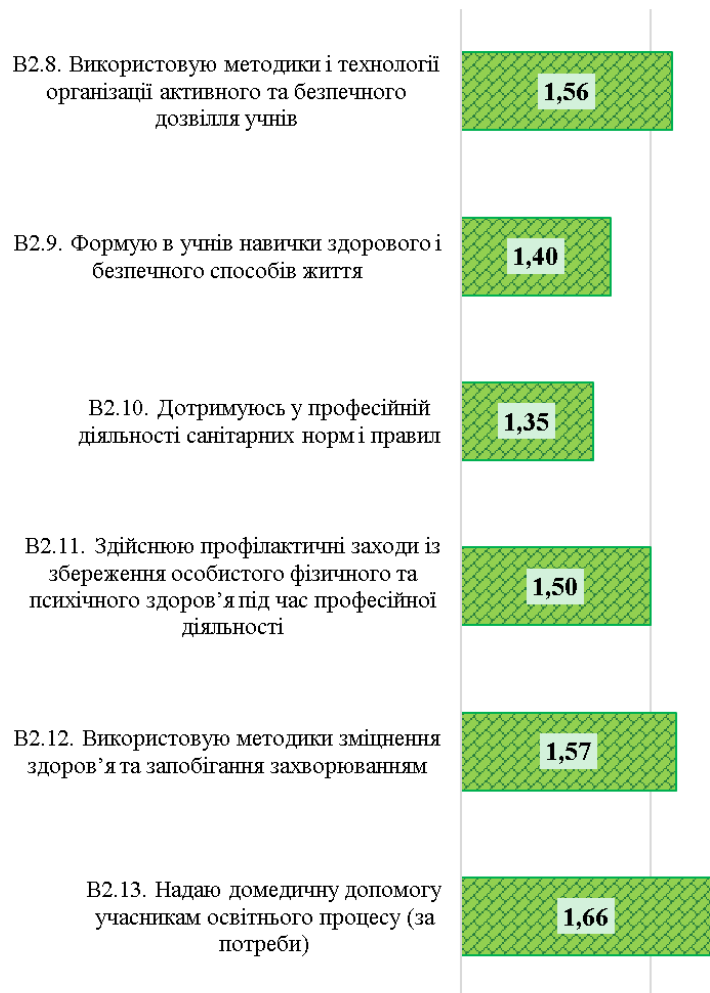
В. Участь в організації безпечного та здорового освітнього середовища.

В1. Інклюзивна компетентність.

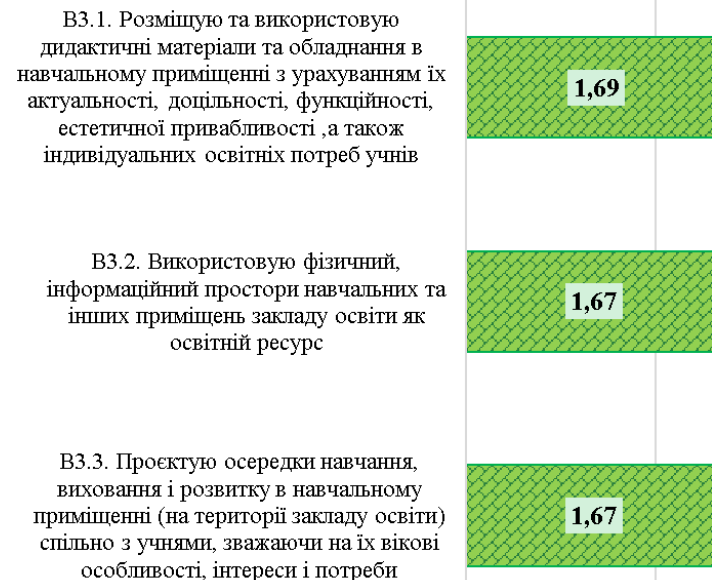
- Використовувати інструменти забезпечення інклюзивного навчання в освітньому процесі.
- Застосовувати принципи і стратегії універсального дизайну в сфері освіти і розумного пристосування для забезпечення доступності (фізичної, інформаційної тощо) здобуття освіти.
- Забезпечувати педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами.
- Здійснювати необхідні адаптації\модифікації в освітньому процесі відповідно до особливих освітніх потреб учнів.
- Організовувати процеси навчання, виховання і розвитку учнів з урахуванням їхніх потреб, здібностей і реальних навчальних можливостей.
- Використовувати в роботі з учнями матеріали, пристрої та обладнання (за потреби) для задоволення їхніх індивідуальних потреб у навчанні, особистісному та фізичному розвитку.
- Організовувати освітній простір безпечно та з врахуванням особливостей, потреб і можливостей учнів.

B2. Здоров'язбережувальна компетентність

B3. Проєктувальна компетентність

В2. Здоров'язбережувальна компетентність.

- Використовувати методики, що зменшують вплив стресогенних факторів на здоров'я учнів.
- Надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу (за потреби).

В3. Проєктувальна компетентність.

- Розміщувати та використовувати дидактичні матеріали та обладнання в навчальному приміщенні з урахуванням їх актуальності, доцільності, функційності, естетичної привабливості, а також індивідуальних освітніх потреб учнів.
- Використовувати фізичний, інформаційний простори навчальних та інших приміщень закладу освіти як освітній ресурс.
- Проєктувати осередки навчання, виховання і розвитку в навчальному приміщенні (на території закладу освіти) спільно з учнями, зважаючи на їх вікові особливості, інтереси і потреби.

Г1. Прогностична компетентність

Г1.1. Формую цілі освітнього процесу на основі прогностичних методів планування

1,86

Г1.2. Здійснюю різні види планування освітнього процесу на різних його етапах залежно від поставленої мети, індивідуальних особливостей учнів, особливостей діяльності закладу освіти

1,73

Г1.3. Планую навчальні заняття на основі модельних навчальних програм, навчальних програм, затверджених педагогічною радою закладу освіти

1,55

Г1.4. Розробляю навчальні програми на основі модельних навчальних програм (за потреби)

2,56

Г2. Організаційна компетентність

Г2.1. Організую освітній процес відповідно до вимог законодавства

1,38

Г2.2. Організую навчальні заняття різних типів

1,62

Г2.3. Застосовую різні види і форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів

1,59

Г2.4. Раціонально використовую навчальний час

1,64

Г. Управління освітнім процесом.

Г1. Прогностична компетентність.

- Формулювати цілі освітнього процесу на основі прогностичних методів планування.
- Здійснювати різні види планування освітнього процесу на різних його етапах залежно від поставленої мети, індивідуальних особливостей учнів, особливостей діяльності закладу освіти.
- Розробляти навчальні програми на основі модельних навчальних програм (за потреби).

Г2. Організаційна компетентність.

- Організовувати навчальні заняття різних типів.
- Раціонально використовувати навчальний час.

Г3. Оцінювально-аналітична компетентність

Г3.1. Застосовую різні форми оцінювання результатів навчання учнів

1,72

Г3.2. Застосовую до різних видів оцінювання відповідну методику та шкалу

1,90

Г3.3. Дотримуюся визначених законодавством критеріїв оцінювання результатів навчання учнів

1,45

Г3.4. Розробляю критерії оцінювання різних видів навчальної діяльності

2,17

Г3.5. Встановлюю та фіксую результати навчання учнів, на їхній основі визначаю індивідуальну освітню траєкторію (за потреби)

1,59

Г3. Оцінювально-аналітична компетентність

Г3.6. Дотримуюсь академічної доброчесності під час оцінювання результатів навчання учнів

1,44

Г3.7. Забезпечую дотримання учнями академічної доброчесності під час здобуття освіти

1,40

Г3.8. Розвиваю в учнів уміння здійснювати самомотивацію до навчання, аналіз, рефлексію навчальної діяльності та її результативності

1,60

Г3.9. Забезпечую зворотний зв'язок з учнями щодо сприйняття, розуміння та засвоєння ними навчального матеріалу

1,44

Г3.10. Розвиваю в учнів уміння здійснювати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання

1,52

ГЗ.Оцінювально-аналітична компетентність.

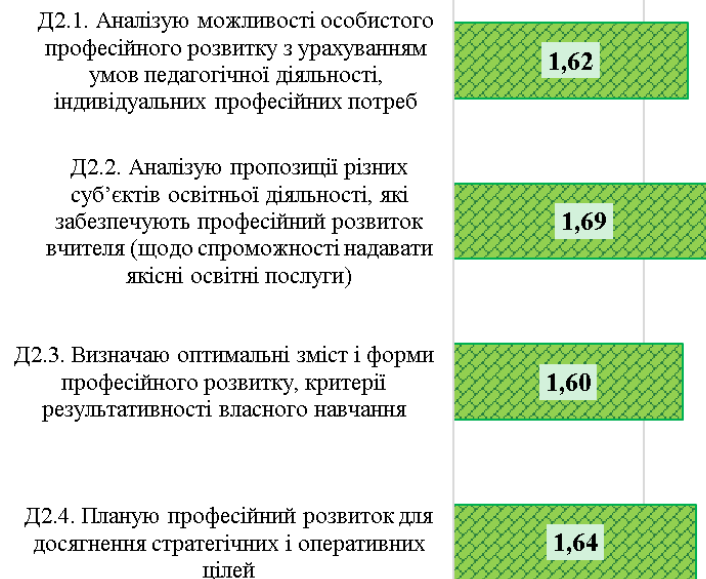
- Застосовувати різні форми оцінювання результатів навчання учнів.
- Застосовувати до різних видів оцінювання відповідну методику та шкалу.
- Розробляти критерії оцінювання різних видів навчальної діяльності.
- Встановлювати та фіксувати результати навчання учнів, на їхній основі визначати індивідуальну освітню траєкторію (за потреби).
- Розвивати в учнів уміння здійснювати самомотивацію до навчання, аналіз, рефлексію навчальної діяльності та її результативності.

Д1. Інноваційна компетентність

Д2. Здатність до навчання впродовж життя

Д. Безперервний професійний розвиток.

Д1. Інноваційна компетентність.

- Застосовувати в педагогічній діяльності наукові методи пізнання, спостерігати, аналізувати, формулювати гіпотези, збирати дані, проводити експерименти, аналізувати та інтерпретувати результати, створювати моделі та визначати їх дієвість.
- Аналізувати інформацію щодо освітніх інновацій, умов їхнього впровадження.
- Інтегрувати інновації у власну педагогічну практику, адаптувати їх до різних умов освітнього процесу та сучасних вимог до педагогічної діяльності з урахуванням особливостей діяльності закладу освіти, індивідуальних потреб учнів.
- Аналізувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності та запобігання їм.

Д2. Здатність до навчання впродовж життя

Д2.5. Визначаю ефективні форми взаємодії з професійними спільнотами (у тому числі з громадськими організаціями вчителів)

1,87

Д2.6. Активно долучаюся до діяльності професійних спільнот

2,02

Д2.7. На основі визначених професійних потреб і запитів учителів забезпечую їх підтримку в організації освітнього процесу, набутті (вдосконаленні) ними педагогічної майстерності,...

1,87

Д2.8. Взаємодію з іншими вчителями на засадах партнерства і підтримки

1,59

Д3. Рефлексивна компетентність

Д3.1. Здійснюю моніторинг власної педагогічної діяльності

1,74

Д3.2. Визначаю відповідність власних професійних компетентностей чинним вимогам

1,66

Д3.3. Ураховую у власному професійному розвитку зміни в системі освіти, її законодавчому забезпеченні, в діяльності закладу освіти, учнівському колективі

1,59

Д2. Здатність до навчання впродовж життя.

- Аналізувати пропозиції різних суб'єктів освітньої діяльності, які забезпечують професійний розвиток вчителя (щодо спроможності надавати якісні освітні послуги).
- Визначати ефективні форми взаємодії з професійними спільнотами (у тому числі з громадськими організаціями вчителів).
- Активно долучатися до діяльності професійних спільнот.
- На основі визначених професійних потреб і запитів учителів забезпечувати їх підтримку в організації освітнього процесу, набутті (вдосконаленні) ними педагогічної майстерності, самооцінюванні професійної діяльності.

Д3. Рефлексивна компетентність.

- Здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності.

Дякуємо за увагу!

